

ICF-toimintakyvyn arviointi (3-5-vuotias)

Päivämäärä: 7.5.2026

Ikäryhmä: 3-5-vuotias

Kirjaajan rooli: muu

Tämä lomake on laadittu Maailman terveysjärjestön (WHO) julkaisemaan ICF-luokitukseen perustuen. ICF on toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden kansainvälinen luokitus. (Lue lisää: thl.fi)

Toimintakyvyn arviointi ICF-viitekehyksessä auttaa ymmärtämään lapsen vahvuuksia ja haasteita kokonaisvaltaisesti.

ICF-lomakkeen täyttää yleensä ammattilainen yhdessä huoltajan kanssa tai ammattilainen yksin huoltajan luvalla. Huoltaja voi täyttää lomakkeen myös itsenäisesti täydentämään ammattilaisten arviointeja.

0 ikätasolla

1 tarvitsee harjoittelua

2 tarvitsee tukea

3 erityistä vaikeutta

4 ehdoton ongelma

TUKIMITTARI

47

Tarvitsee tukea

0 = täysi toimintakyky, 100 = täysi toimintarajoite

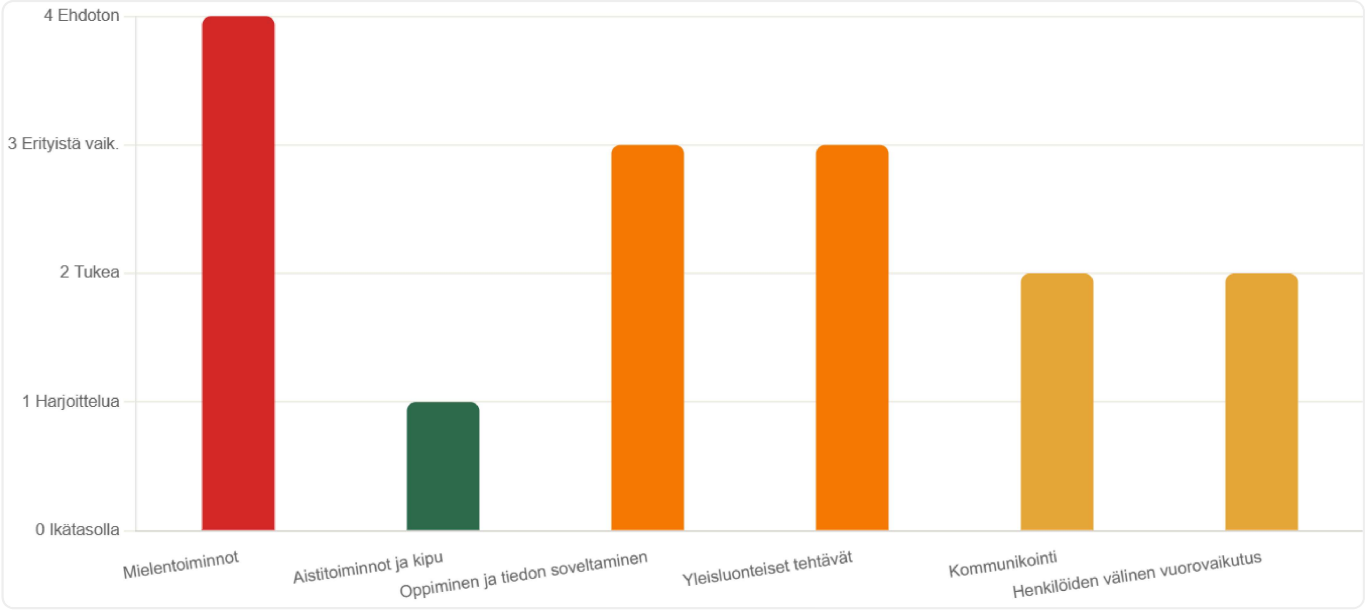
/ 100

Tukimittari on Lapsilinkin oma suuntaa antava työkalu, joka hyödyntää ICF-luokitusta. Se ei ole WHO:n virallinen mittari eikä korvaa ammattilaisen arviota.

TOIMINTAKYKYPROFIILI

Pääluokkakohtaiset haasteet (korkein tarkenne):

Mielentoiminnot (PL1)	4 / 4
Aistitoiminnot ja kipu (PL2)	1 / 4
Oppiminen ja tiedon soveltaminen (PL1)	3 / 4
Yleisluonteiset tehtävät (PL2)	3 / 4
Kommunikointi (PL3)	2 / 4
Henkilöiden välinen vuorovaikutus	2 / 4

TOIMINTAKYVYN KUVAUS

Kehon toiminnot

Mielentoiminnot (PL1)		0	1	2	3	4
b1108	Tietoisuustoiminnot – shutdown/meltdown	☐	☐	☐	☐	☒
b134	Unitoiminnot	☐	☐	☒	☐	☐
b1521	Tunteiden säätely	☐	☐	☐	☐	☒
b156	Havaintotoiminnot	☐	☒	☐	☐	☐
Aistitoiminnot ja kipu (PL2)		0	1	2	3	4
b280	Kipuaistimus	☐	☒	☐	☐	☐

Suoritukset ja taidot

Oppiminen ja tiedon soveltaminen (PL1)		0	1	2	3	4
d132	Kielen omaksuminen	☐	☒	☐	☐	☐
d160	Tarkkaavuuden kohdentaminen	☐	☐	☐	☒	☐
Yleisluonteiset tehtävät (PL2)		0	1	2	3	4
d210	Yksittäisten tehtävien tekeminen	☐	☐	☒	☐	☐
d2203	Useiden tehtävien tekeminen ryhmässä	☐	☐	☐	☒	☐
Kommunikointi (PL3)		0	1	2	3	4
d310	Puhuttujen viestien ymmärtäminen	☐	☒	☐	☐	☐
d330	Puhuminen	☐	☐	☒	☐	☐
d350	Keskustelu	☐	☒	☐	☐	☐

Osallistuminen						
Henkilöiden välinen vuorovaikutus						
		0	1	2	3	4
d720	Sosiaaliset taidot					
d815	Ohjattu toiminta					
d9200	Peli ja leikki					

YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Edistävät tekijät (helpottajat)

+1

e115 Päivittäisen elämän apuvälineet

painopeitosta hyötyä

SANALLISET KUVAUKSET

- b1108 Tietoisuustoiminnot – shutdown/meltdown

Hermostuu helposti, ei osaa rauhoittua ilman aikuisen tukea
- b134 Unitoinninnot

Kotona univaikeuksia ja päivälevolle nukahtamiseen tarvitsee aikuisen tukea
- b1521 Tunteiden säätely

Suuttuu jos asiat eivät mene oman tahdon mukaan, ei myöskään osaa rauhoittua kun joutuu siihen tilaan
- b156 Havaintotoiminnot

Lelut hukkuvat helposti, ei myös aina havaitse niitä vaikka olisi vieressä
- b280 Kipuaistimus

Pienikin kolhu saa aikaan suuren reaktion josta on vaikea rauhoittua ja jatkaa puuhia
- d132 Kielen omaksuminen

Lauseiden oikein muodostamisessa vielä haastetta
- d160 Tarkkaavuuden kohdentaminen

Vaihtaa puuhaa useasti, levittää palapelin, mutta ei tee sitä loppuun. Vaeltamista myös paljon, haluaa huomiota eikä siedä jos aikuinen antaa huomionsa toiselle lapselle
- d210 Yksittäisten tehtävien tekeminen

ohjeiden pilkkomista
- d2203 Useiden tehtävien tekeminen ryhmässä

leikkiin tarvitsee paljon tukea
- d310 Puhuttujen viestien ymmärtäminen

Pidemmät ohjeet vaikeita
- d330 Puhuminen

Puhe epäselvää ja kirjaimia puuttuu, on myös kova ääninen
- d350 Keskustelu

puhuu mielellään päälle

d720 Sosiaaliset taidot

Tunteiden kanssa tarvitsee tukea

d815 Ohjattu toiminta

Piirit vaikeita, ei jaksa istua/kuunnella, häiritsee toisia

d9200 Peli ja leikki

Leikkitaidoissa harjoiteltavaa

SUUNNITELMA

Vaihe 1 — Tuen tarpeen kuvaus

Lapsen/nuoren näkökulma: *Ei kirjattu*

Huoltajan näkökulma: *Ei kirjattu*

Ammattilaisen näkökulma: Lisää kuvatukea päivittäisiin toimintoihin. Myös hypistelyleluja voisi kokeilla piireillä

Vaihe 2 — Toimintasuunnitelma

Tunnesäätely ja rauhoittuminen

- Laadi lapselle stressiprofiili vihreä-keltainen-punainen -väreillä: vihreä kuvaa rauhallista tilaa ja lempileikkejä, keltainen varoitusmerkit kuten levottomuus tai äänen koventuminen, punainen voimakas suuttumus tai jähmettyminen.
- Harjoitelkaa päivittäin rauhallisena hetkenä 5–5-hengitystä ja kehonankkureita kuten painopeiton käyttöä tai seinää vasten painautumista, kun merkki havaitaan.
- Sovi selkeä turvasuunnitelma: kun punainen tila alkaa, aikuinen sanoo lyhyesti "Olen tässä, mennään rauhaan" ja vie lapsen hiljaiseen paikkaan ilman pitkää keskustelua.
- Palaa tilanteeseen rauhallisena hetkenä: nimetään yhdessä mitä edelsi, mikä auttoi ja lisätään yksi uusi keino seuraavaan kertaan.

Itsesäätely siirtymissä ja leikissä

- Ennakoi leikit ja siirtymät kuvallisella päiväjärjestyksellä ja ENSIN–SITTEN–LOPUKSI -kortilla, jossa näkyy myös leikin kesto ja seuraava askel.
- Anna lapselle oma taukokortti tai elemerkki, jota voi näyttää kun huomaa suuttumuksen nousevan, ja harjoitelkaa sen käyttöä roolileikkinä ennen varsinaista leikkiä.
- Pilko leikki lyhyiksi, tuetuiksi osiksi: aikuinen mallintaa ensin, tekee yhdessä ja kehuu heti kun lapsi odottaa vuoroa tai siirtyy rauhallisesti.
- Käytä painopeittoa tai sylipainoa leikin jälkeen rauhoittumiseen, jos lapsi hyväksyy kosketuksen, ja seuraa miten se vaikuttaa vireystilaan.

Uni ja vireystilan säätely

- Luo tiukka iltarutiini kuvakorttien avulla: iltapala, pesut, satu ja painopeitto nukahtamisvaiheessa, pidä sama järjestys ja kellonaika joka ilta.
- Vähennä vaatimuksia väsyneinä hetkinä ja tarjoa lyhyt päivälevon hetki aikuisen lähellä, jos nukahtaminen vaatii tukea.

- Tarkista päivän kuormitus ennen iltaa: jos paljon vaeltamista tai huomiota haettu, lisää rauhoittava liike kuten ulkoilu tai kevyt hieronta ennen nukkumaanmenoa.

Tarkkaavuus, leikki ja tehtävien aloittaminen

- Pilko tehtävät ja leikit 2–3 minuutin mikrotehtäviksi näkyvällä listalla tai kuvakorteilla, aloita aina helpoimmasta osasta ja käytä ajastinta.
- Ohjaa leikkiin aikuinen mallintamalla ja antamalla lapselle selkeää rooli, kuten "sinä olet rakentaja, minä haen palikat".
- Vähennä vaeltamista tarjoamalla sallittua liikettä leikin aikana, kuten istuintyyny tai jalkakuminauha, ja kehu kun lapsi palaa tehtävään.
- Käytä stressileluja tai hypisteltävää lelun vieressä, jotta huomio pysyy paremmin yhdessä asiassa.

Kommunikointi ja vuorovaikutus

- Anna ohjeet aina lyhyinä, konkreettisina ja tuettuna kuvalla tai eleellä, pyydä lasta toistamaan pääkohta omin sanoin.
- Harjoitelkaa vuorottelua ja kuuntelua pienissä roolileikeissä: käytä vuorokorttia ja kehu kun lapsi odottaa omaa vuoroaan.
- Tue puhetta kuvakorteilla tai eleillä, kun sanat eivät tule, ja mallinna rauhallista äänensävyä yhdessä.
- Rakenna tunnekortit neljälle perustunteelle ja harjoitelkaa niiden nimeämistä leikin yhteydessä aikuisen kanssa.

Leikki ja sosiaaliset taidot

- Aloita leikit pienryhmässä tai aikuisen kanssa strukturoidusti: selkeät säännöt kuvina, lyhyt kesto ja ennakoitu lopetusmerkki.
- Harjoitelkaa liittymistä leikkiin valmiilla lauseilla kuten "Saanko tulla mukaan?" ja anna lapselle turvallinen pari aluksi.
- Käytä leikkiä tunteiden harjoitteluun: mallinna rauhoittumista leikin sisällä ja kehu kun lapsi käyttää taukomerkkiä.
- Seuraa edistymistä viikoittain: merkitse onnistuneet leikkihetket ja säädä tukea tarvittaessa pienemmäksi.

Vaihe 3 — Vaikuttavuuden arviointi

Ei kirjattu